

Samenvatting van het proefschrift

S. Klompmaker

"Expanding eligibility and improving patient outcomes for pancreatic surgery"

Promotiedatum: 26 april 2019

Universiteit: Universiteit van Amsterdam

Promotores:

Prof. dr. M.G.H. Besselink

Prof. dr. O.R.C. Busch

Copromotores:

Univ.- Prof. dr. U. Siebert

Prof. dr. A.J. Moser

Alvleesklierkanker is vanaf 2030 de tweede dodelijkste kankersoort in de Westerse wereld. Chirurgische verwijdering is voornamelijk de enige behandeling met kans op genezing. Echter, slechts 20% van de patiënten komt in aanmerking voor een operatie. Bij de overige groep is het vaak al te laat en heeft de ziekte zich verspreid naar omliggende weefsels of andere organen. De patiënten die wel geopereerd kunnen worden krijgen veelal te maken met complicaties omdat de huidige technieken een behoorlijke negatieve impact hebben op het lichaam van de patiënt, d.w.z. invasief zijn. Het eerste deel van dit proefschrift beschrijft zes internationale studies naar minimaal invasieve alternatieven voor alvleesklierchirurgie, zoals een kijkoperatie of robot-gesteunde chirurgie. Hieronder vallen de minimaal invasieve pancreatoduodenectomie (PD) en de alvleesklierstaartresectie (DP). Uit het onderzoek blijkt dat minimaal invasieve DP duidelijke voordelen biedt ten opzichte van open chirurgie, zoals een kortere opnameduur (-2 dagen) en een lager risico op ernstige complicaties (-12%). Echter, voor de minimaal invasieve PD is dit effect nog niet bewezen. Hoewel de opnameduur en het complicatiepercentage niet verschillen van open PD, blijkt met name het hogere risico op lekkage van alvleeskliersappen (pancreasfistels; +10%) het voordeel van de minimaal invasieve PD teniet te doen. Meer onderzoek naar

strategieën om pancreasfistels te voorkomen lijkt nodig om het voordeel van minimaal invasieve chirurgie ook voor PD te laten gelden.

Het tweede deel van dit proefschrift beschrijft vier internationale studies naar de gecombineerde alveesklierstaart- en truncus coeliacusresectie (DP-CAR). Door deze operatie komen sommige patiënten met lokaal doorgegroeide alveesklierkanker, voorheen inoperabel geacht, alsnog in aanmerking voor chirurgie. Deze operatie is in de afgelopen jaren steeds relevanter geworden, mede door verbeterde preoperatieve chemotherapie. Uit het onderzoek blijkt dat de DP-CAR een acceptabele overleving biedt (mediaan 18 maanden), maar enkel bij een zorgvuldig geselecteerde groep patiënten die fit genoeg zijn om ook chemotherapie te ondergaan. Daarnaast is de procedure alleen veilig indien deze wordt uitgevoerd in een relatief hoog-volume centrum (≥ 1 DP-CAR/jaar). Het risico op overlijden binnen 90 dagen is namelijk 18% in laag-volume centra en 5.5% in hoog-volume centra. De DP-CAR zou verder verbeterd kunnen worden door strategieën die het risico op postoperatieve complicaties verlagen.